

Comisiei Juridice, Numiri și Imunități,
Parlamentul Republicii Moldova
e-mail: cij@parlament.md

8 iulie 2014

Re: Opinie cu privire la proiectul de lege nr. 244 cu privire la modificarea anexei nr. 3 la Legea nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească (lichidarea unei curți de apel)

expediată prin e-mail

Stimați membri ai Comisiei Juridice, Numiri și Imunități,

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) susține inițiativa de optimizare a hărții judiciare din Republica Moldova. Aceasta este recomandată și în Studiul cu privire la optimizarea hărții judiciare din Republica Moldova, elaborat de CRJM și lansat în februarie 2014.¹ Din acest considerent, salutăm elaborarea de către Guvern a proiectului de lege nr. 244, care ar putea fi considerat ca un prim pas în vederea inițierii procesului de optimizare a hărții judiciare din țară. Totuși, proiectul de lege are câteva carențe, asupra cărora ne vom referi mai jos:

- a) **Este reglementat în mod confuz transferul judecătorilor din Curtea de Apel Bender:** Proiectul prevede că toate cauzele examinate de Curtea de Apel Bender sunt transferate în jurisdicția Curții de Apel Chișinău. Având în vedere că volumul de muncă la Curtea de Apel Chișinău va crește în mod corespunzător, ar fi logic ca toate funcțiile de judecător din curtea de apel lichidată să fie transferate la Curtea de Apel Chișinău. Studiul cu privire la optimizarea hărții judecătorești, pus la baza inițiativei legislative, de asemenea indică faptul că, pentru a îmbunătăți calitatea actului de justiție, numărul judecătorilor de la Curtea de Apel Chișinău trebuie mărit. Spre regret, proiectul de lege nu prevede transferul judecătorilor instanței lichidate la Curtea de Apel Chișinău și nici mărire numărului de funcții de judecător la Curtea de Apel Chișinău sau în alte curți de apel. Această omisiune ar putea crea impresia că, de fapt, lichidarea Curții de Apel Bender urmărește scopul de a exclude din sistem judecătoria acestei instanțe și nu eficientizarea sistemului instanțelor judecătorești. Propunem transferarea tuturor posturilor de judecător ai Curții de Apel Bender la Curtea de Apel Chișinău și, prin urmare, mărire numărului funcțiilor de judecător la Curtea de Apel Chișinău;
- b) **Proiectul de lege reglementează nereușit modul de sistare a activității Curții de Apel Bender:** Proiectul prevede că Curtea de Apel Bender își încetează activitatea la data publicării legii în

¹ disponibil la http://crjm.org/app/webroot/uploaded/2014%20Studiu%20Optimiz%20HartaJud%20MD_ro.pdf

Monitorul Oficial. Sistarea activității unei instanțe judecătorești este un proces extrem de complex, care nu poate fi finalizat într-o clipă sau într-o zi fără probleme majore. Transferul subit al dosarelor va impune reexaminarea de la bun început a cauzelor în Curtea de Apel Chișinău. Pe de altă parte, aceasta va introduce o stare de incertitudine și haos în rândul părților implicate în aceste dosare, inconveniențe care nu pot decât să reducă popularitatea reformei în justiție și încrederea în judecători și politicieni. Mai mult, aceasta va afecta și activitatea Procuraturii de nivelul Curții de Apel Bender. Propunem introducerea în lege a unei perioade de tranziție, în care să fie finalizate cauzele în care, până la data publicării legii, a fost deja fixată ședința de judecată. Perioade de tranziție au existat atât în cazul reformării structurii instanțelor judecătorești în anul 1996 cât și în cazul lichidării instanțelor specializate în anul 2011. Având în vedere volumul redus de muncă al Curții de Apel Bender, aceasta perioadă nu ar trebui să depășească câteva luni.

În final, ținem să reiterăm că optimizarea hărții judiciare ar trebui gândită în mod complex și implementată în baza unor abordări sistemice. Proiectul de lege, chiar dacă va soluționa problema ineficienței Curții de Apel Bender, nu va soluționa problema cheie a sistemului - volum de lucru foarte diferit între judecătorii curților de apel. În special, judecătorii Curții de Apel Chișinău vor continua să aibă un volum de lucru semnificativ mai mare față de judecătorii din alte curți de apel. Cu această ocazie, reiterăm recomandările noastre incluse în Studiul cu privire la optimizarea hărții judecătorești, în principal: realocarea funcțiilor de judecător între toate curțile de apel, lichidarea Curții de Apel Comrat și/sau modificarea competențelor teritoriale ale curților de apel (în special în cazul Curții de Apel Chișinău) în vederea asigurării unui volum de lucru comparabil pentru toți judecătorii curților de apel.

Ne cerem scuze că acest document a venit atât de târziu. Aceasta de datorează faptului că noi am aflat abia astăzi despre examinarea proiectului în ședința următoare a Comisiei. Suntem la dispoziția Dumneavoastră pentru informații sau asistență suplimentară la datele de contact de mai sus sau la următoarele adrese de e-mail:

e-mail: vladislav.gribincea@crjm.org

nadejda.hriptievschi@crjm.org

Cu deosebit respect,

Vladislav GRIBINCEA

Președinte,

Centrul de Resurse Judiciare din Moldova